

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Varkens in Nood
Tilanusstraat 8b
1091 BH AMSTERDAM

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 27 november 2023
Betreft Brandbrief maximumtemperatuur diertransport

Ons kenmerk
DGA-DAD / 37974489

Geachte ondertekenaars van de brandbrief Maximum temperatuur diertransport,

Op 6 september jl. heb ik de brief ontvangen waarin u mij oproept om over te gaan tot een verlaging van de maximumtemperatuur voor diertransporten naar ten minste 25 graden Celsius. Met deze brief reageer ik op uw oproep.

Laat ik voorop stellen dat ik het belangrijk vind dat er ook tijdens warme dagen en ook tijdens transport goed op onze dieren wordt gelet. Hittestress bij dieren is verschrikkelijk en moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Daartoe hebben zowel de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de sector als ik een aantal stappen gezet. Een voorbeeld hiervan is het Nationaal Plan voor veetransport bij extreme temperaturen, en de hitteprotocollen van de sectoren die van kracht gaan bij temperaturen boven de 27 graden Celsius. Ook voert de NVWA extra controles uit tijdens hete dagen, en daar waar onnodig leed wordt vastgesteld wordt er opgetreden, ongeacht de temperatuur op dat moment.

Maar ik wil mij graag inspannen de kans op hittestress verder te verkleinen. Zoals ook terug te lezen is in mijn Kamerbrief van 19 december jl.¹ is mijn besluit om de beleidsregel voor een maximale temperatuur voor diertransport aan te passen gebaseerd op verschillende factoren. Zo is in juli 2021 een motie in de Tweede Kamer aangenomen van lid Vestering om de maximum temperatuur voor diertransport te verlagen naar 30 graden Celsius. Deze beleidsregel werk ik nu uit, en ik streef ernaar dat deze van kracht is voor de zomer van 2024.

Daarnaast zet ik mij bij de herziening van de Transportverordening – waarvan het voorstel aanstaande december worden verwacht – samen met gelijkgestemde lidstaten in voor duidelijkere en lagere temperatuurgrenzen voor diertransport, ook voor de buitentemperatuur die nu niet is opgenomen in de huidige Transportverordening.

U roept mij op de beleidsregel niet te verlagen naar 30 graden Celsius, maar naar 25 graden Celsius. Het klopt dat EFSA stelt dat er vanaf deze temperatuur risico's zijn op hittestress. Zoals ook aangegeven in mijn Kamerbrief betrek ik de EFSA-adviezen bij mijn besluit de beleidsregel aan te passen. Echter dien ik bij het

---

¹ Kamerstuk: 28286, nr. 1286.

maken van regelgeving ook rekening te houden met de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid. Afhankelijk hiervan zal de maximumtemperatuur van diertransport worden bepaald, maar 30 graden Celsius is de uiterste grens.

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Ons kenmerk
DGA-DAD / 37974489

De twee oplossingen die u in de brandbrief aandraagt om de verlaging naar 25 graden Celsius mogelijk te maken, zijn mij uiteraard bekend. Allereerst ben ik het met u eens dat geklimatiseerd vervoer de beste oplossing is voor de toekomst, zeker met het oog op klimaatverandering en daardoor de toename van het aantal hete dagen. Echter vraagt dit om een grote investering. Huidige niet-geconditioneerde wagens kunnen immers niet aangepast worden. Dit betekent dat duizenden wagens vervangen dienen te worden, wat op korte termijn onhaalbaar en niet proportioneel is. Daarnaast brengt geconditioneerd vervoer weer andere risico's voor het dierenwelzijn met zich mee, omdat de dieren in dit soort wagens – die gesloten zijn - volledig afhankelijk zijn van ventilatiesystemen. Er zijn nog hiaten in kennis aanwezig over waaraan deze ventilatiesystemen precies moeten voldoen. Daarnaast is er ook na-/bijscholing nodig voor chauffeurs om geconditioneerde wagens op een juiste manier te bedienen, omdat dit om specialistische kennis vraagt, en is toezicht lastig omdat de NVWA niet in de wagens kan kijken.

Het werken met een tropenrooster – uw tweede oplossing - is iets wat zowel de transportsector als de NVWA momenteel doen op hete dagen. Dit is onderdeel van het Nationaal Plan voor veetransport bij extreme temperaturen.

De NVWA start hierbij reeds twee uur eerder met de werkzaamheden op hete dagen. De NVWA onderzoekt – samen met de sector – of het verder vervroegen van de toezichttijden een positief effect heeft op het dierenwelzijn. Tegelijkertijd onderzoekt de NVWA de uitvoerbaarheid van het verder vervroegen van de toezichttijden. Het streven is om dit proces voor de zomer van 2024 afgerond te hebben.

Uiteraard moedig ik andere maatregelen die de transportsector zelf kan nemen om hittestress bij dieren tijdens vervoeren tegen te gaan, ten zeerste aan. De verantwoordelijkheid van het borgen van dierenwelzijn tijdens transport ligt immers bij de sectorpartijen zelf. Hieronder valt dus ook het voorkomen van hittestress.

Ondanks de uitdagingen bij het voornemen om de maximum temperatuur van diertransport te verlagen blijf ik mij inzetten om de beleidsregel aan te passen, en de temperatuurgrens voor de volgende zomer aan te passen.

Hoogachtend,

Piet Adema
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit